praktische kennis direct toepasbaar

kennisplatform CROW

Trends in de samenleving en de impact op mobiliteit

Friso Metz, CROW-KpVV

24 september 2014

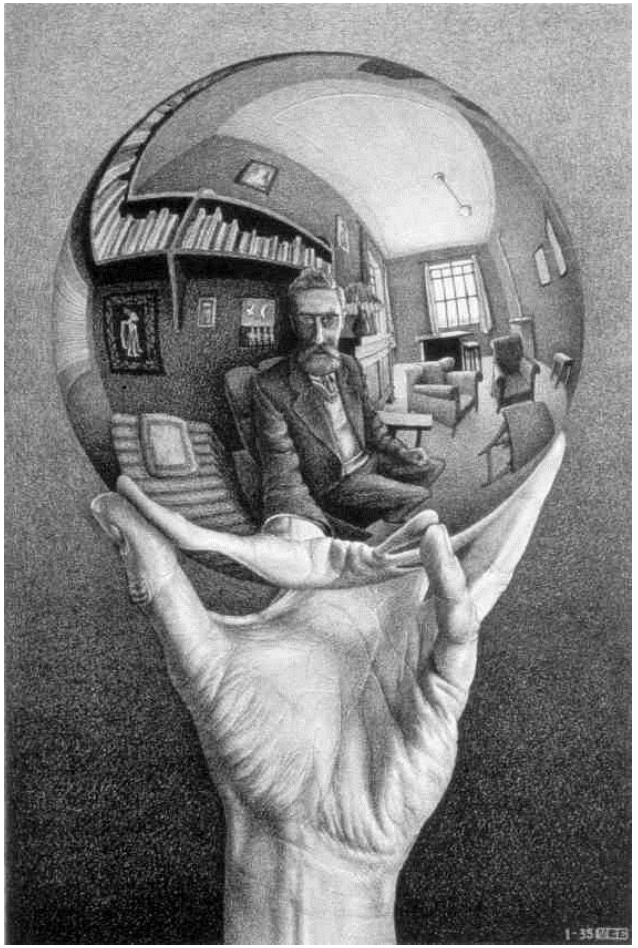

Programma

- trends in de samenleving
  - iets over de deeleconomie
    - iets meer over autodelen
- mobiliteitsbeleid 2.0
- conclusies

Trends

De wereld verandert

Economische crisis
Vergrijzing/ ontgroening / zorg
Klimaatcrisis
Energiecrisis
Overheid bezuinigt

De wereld verandert

Verstedelijking
Opkomst ICT & data
Elektrische fiets
Generatie Y
Energieke samenleving

Wat betekent dit voor mobiliteit?

ICT en data

- Grote gevolgen voor mobiliteit
- Maakt initiatieven uit de deeleconomie makkelijker
- betere besluitvorming mogelijk

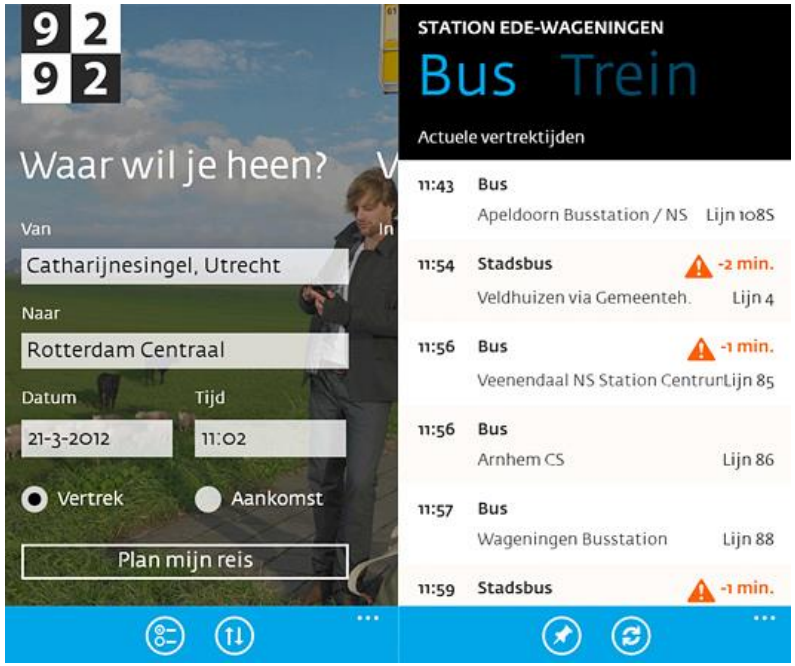

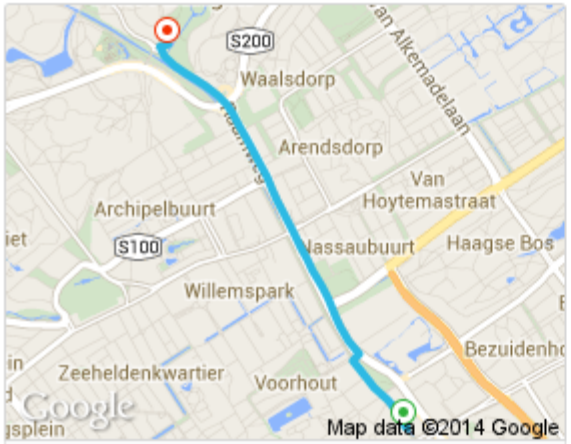

9:32
Zwarteweg 51, 2511 VS The Hague, The Netherlands

9:43
Plesmanweg 1, 2597 JG The Hague, The Netherlands

SPECIFICATIE RITPRIJS

Basistarief	3,00
Afstand	5,46
Tijd	3,87
Subtotaal	**€ 12,33**
Naar beneden afgerond	(0,33)

IN REKENING GEBRACHT
Personal •••• 9544 **€ 12,00**

Bezoek de ritpagina voor meer informatie, inclusief facturen (indien beschikbaar)

UBER

11 SEPTEMBER 2014

€ 12,00

Bedankt dat je voor Uber hebt gekozen, Friso

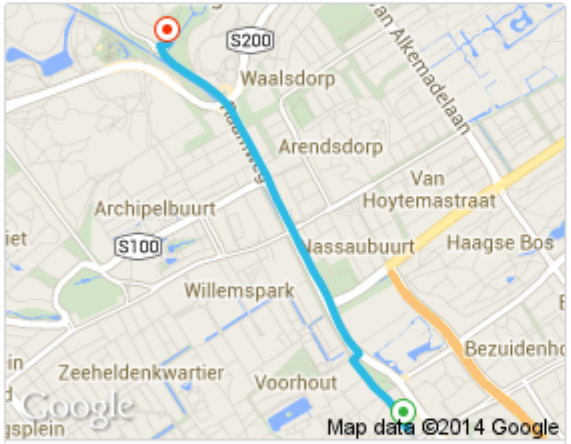

9:32
Zwarteweg 51, 2511 VS The Hague, The Netherlands

9:43
Plesmanweg 1, 2597 JG The Hague, The Netherlands

SPECIFICATIE RITPRIJS

Basistarief	3,00
Afstand	5,46
Tijd	3,87
Subtotaal	**€ 12,33**
Naar beneden afgerond	(0,33)

IN REKENING GEBRACHT
Personal •••• 9544 **€ 12,00**

Bezoek de ritpagina voor meer informatie, inclusief facturen (indien beschikbaar)

Duurzaamheidsscore: gebruik van big data

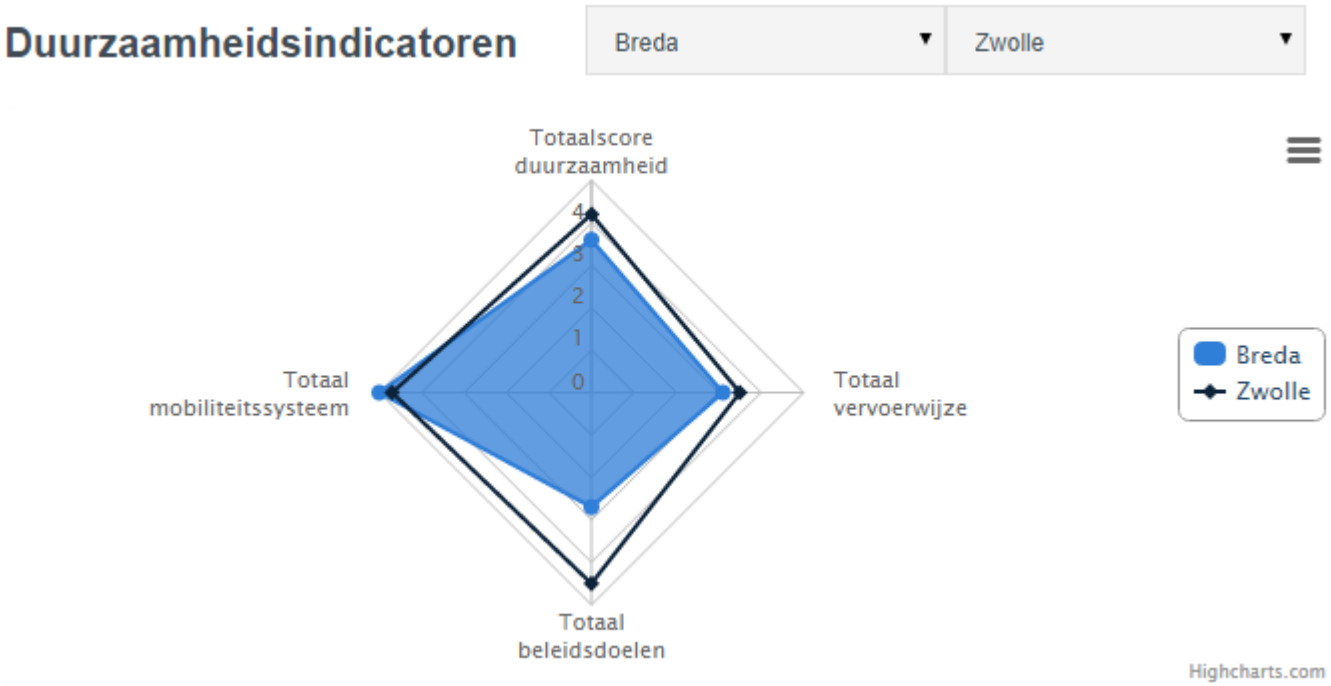

Elektrische fiets

- groeipotentie fietsgebruik: 20%
- ook in heuvelachtig gebied

- nieuw: opkomst speed pedelec

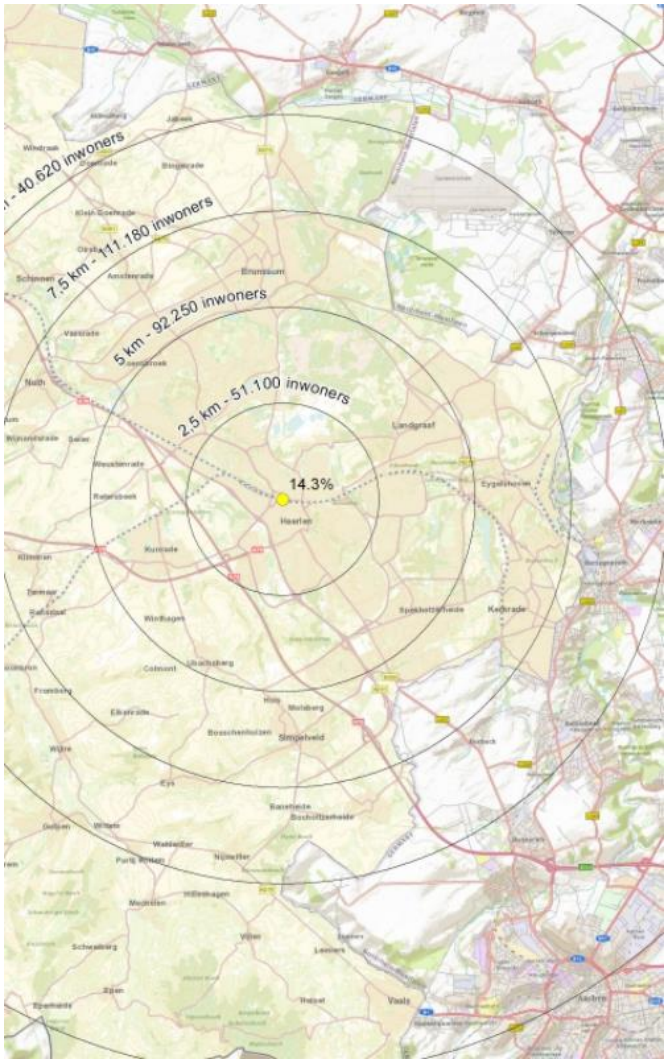

Peak oil

&

Peak car

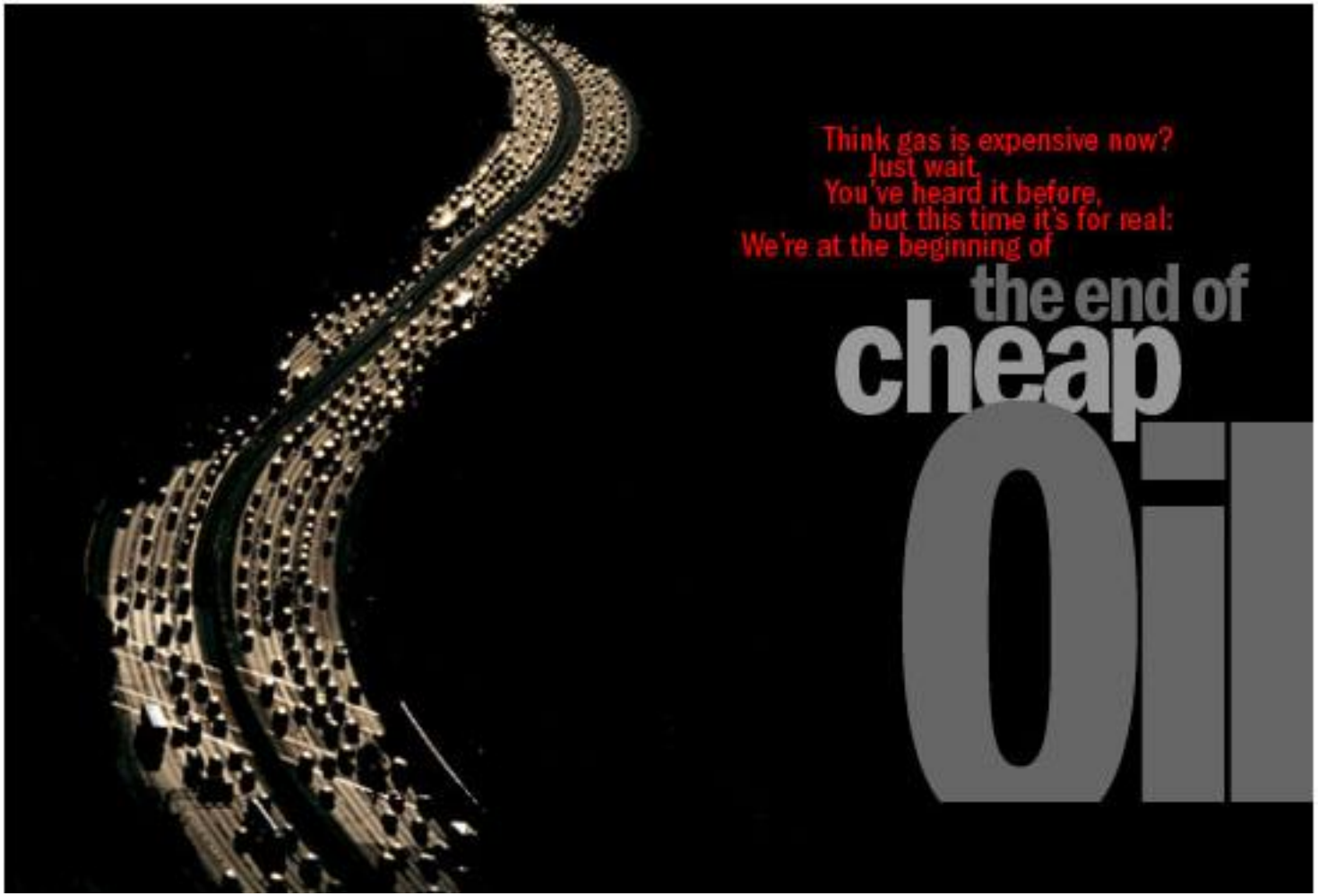

Energieke samenleving

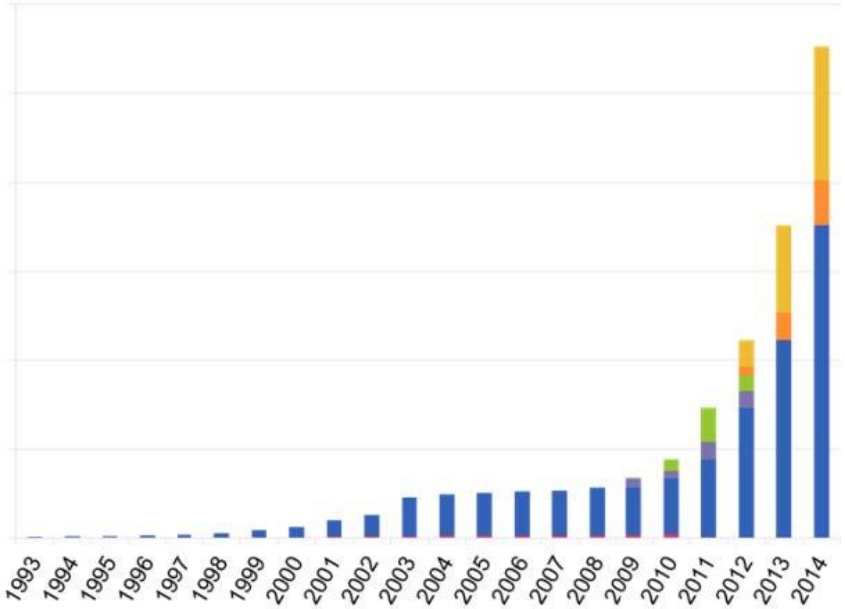

“klein is het nieuwe groot”

kennisplatform CROW

Twee Gentse straten zijn even 'leefstraten'

De Pussemierstraat en de Karel Antheunisstraat zijn deze maand 'leefstraten'. Auto's mogen er niet meer parkeren en groen, ontmoeting en samenleven krijgen er meer kansen. Het experiment kadert in de ambitie om Gent tegen 2050 'klimaatneutraal' te krijgen.

SANDER LUYTEN

Auto's mogen er niet meer parkeren

Wat er na een maand met de Pussemierstraat gaat gebeuren, is nog onduidelijk. 'De stad heeft in elk geval geen beloften gedaan.'. Foto: fw

GENT De *leefstraat* is een initiatief van Fiets van Troje en de bewoners van de twee betrokken straten. Bedoeling is om er een maand lang geparkeerde auto's te weren en zo meer ruimte te maken voor groen. De organisatoren hopen dat er tegelijk meer contact komt tussen de straatbewoners.

'De leefstraat biedt een nieuwe toekomst voor de stad', zegt muzikant Waso De Cauter (40) uit de Pussemierstraat. 'Het groen en de spelende kinderen zorgen voor heel wat leven in onze straat en auto's gaan er automatisch trager door rijden.'

Fietsen ter beschikking

Behalve de herinrichting van de straat en het aanwakkeren van sociaal contact, heeft de leefstraat nog een derde doelstelling. 'We willen de bewoners aanmoedigen hun wagen zoveel mogelijk aan de kant te laten', zegt Pieter Deschamps van Fiets van Troje. 'Daarom stellen we voor elke straat een elektrische fiets, een bakfiets en een deelfiets ter beschikking. De bewoners krijgen ook een kaart van De Lijn en kortingsbonnen voor de taxi en de fietskoerier.'

> WASO DE CAUTER
> Bewoner Pussemierstraat
>
> **Auto's zullen hier automatisch ook trager gaan rijden**

Het experiment kadert in de ambitie om Gent tegen 2050 'klimaatneutraal' te krijgen. Als volgende maand blijkt dat de leefstraat een succes is, zal het initiatief waarschijnlijk in andere straten herhaald worden.

'Wat er na een maand met de Pussemierstraat en de Karel Antheunisstraat gebeurt, is nog onduidelijk. De stad heeft in elk geval niet beloofd dat beide straten leefstraten blijven', zegt Deschamps.

De stad zal uit deze proef wel lessen trekken voor het toekomstig mobiliteitsbeleid en het inrichten van straten in nieuwe stadsprojecten.

INFO
Wie nieuwsgierig is naar de ervaringen in de eerste twee leefstraten, kan terecht op www.leefstraat.be. Op 22 juni organiseren de initiatiefnemers een infomoment.

BIO-planet
CARGO VÉLO
DE LIJN
Max Mobiel FIETSPUNT
autopia
Vtax
Blue-bike
RIEVIVE
MENEER DE LEEUW MAAKT CONTACT
STRADAR veel meer dan een nadar www.stradar.eu
gent: mijn stad mijn wijk
Velo-Boxx
nam GRASS
écht kunstgras
www.namgrass.be
cambio AUTODELEN

Leefstraten Gent

Rol gemeente

- Letterlijk en figuurlijk: ruimte creëren
- Strategisch gehalte experiment hoog houden
- koplopers verbinden

Deeleconomie

airbnb™
Travel like a human.

praktische kennis direct toepasbaar

KpVV CROW

airbnb
Travel like a human.

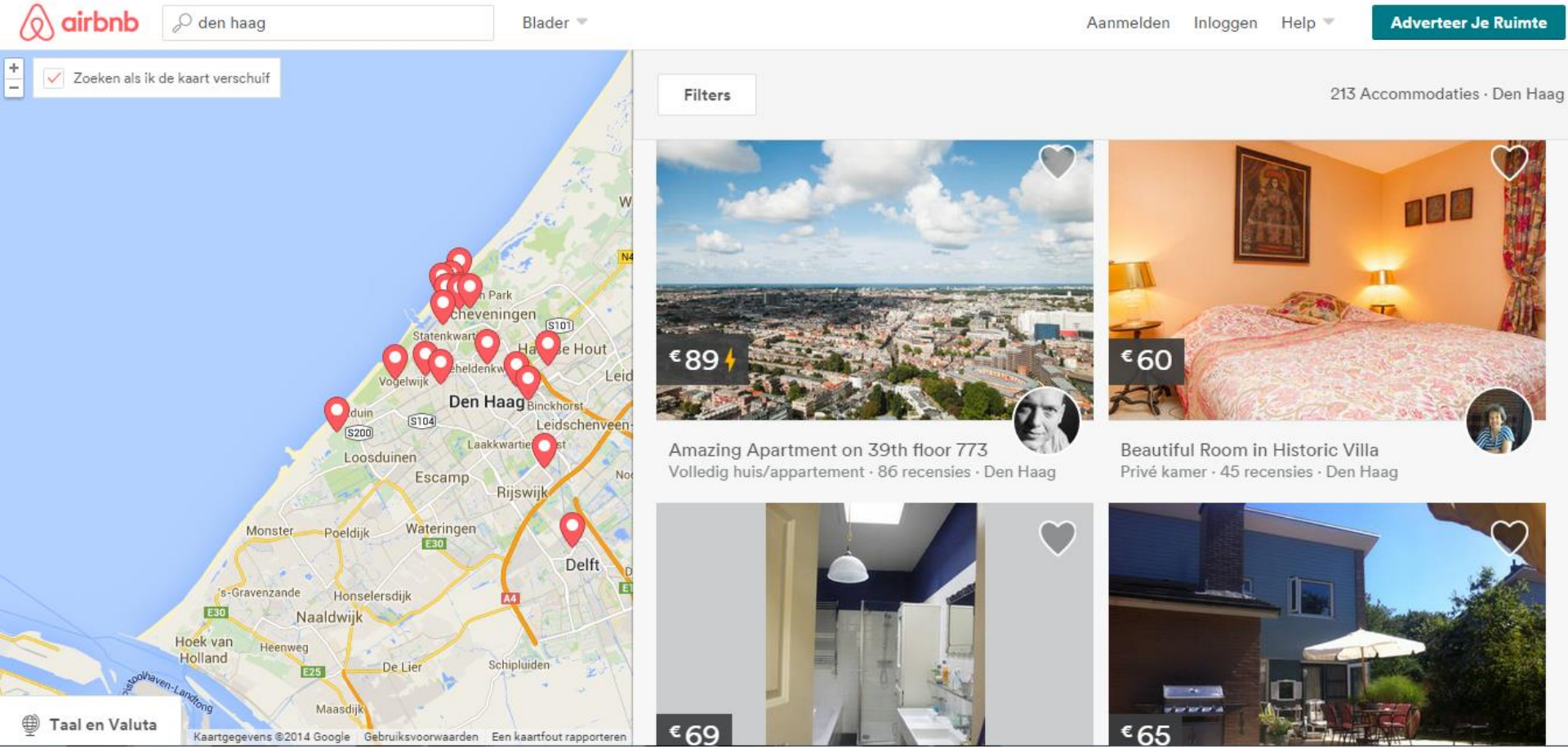

Opkomst deeleconomie

- ongebruikte capaciteit
- toegang ipv bezit
- veranderende maatschappelijke waarden (status van bezit)
- milieubewustzijn
- technologie maakt het mogelijk om je te verbinden met echte mensen
- kritieke massa in (groeiende) steden
- crisis = kans

20e eeuw: hyperconsumption
21e eeuw: collaborate consumption

naar
Rachel Botsman

Autodelen

"Autodelen is een kleine maar noodzakelijk schakelijk in de transitie naar duurzame mobiliteit

en in de omslag van bezit naar gebruik."

Eric Britton
Ecoplan International

2006

908
deelauto's

20 %
van alle gemeenten

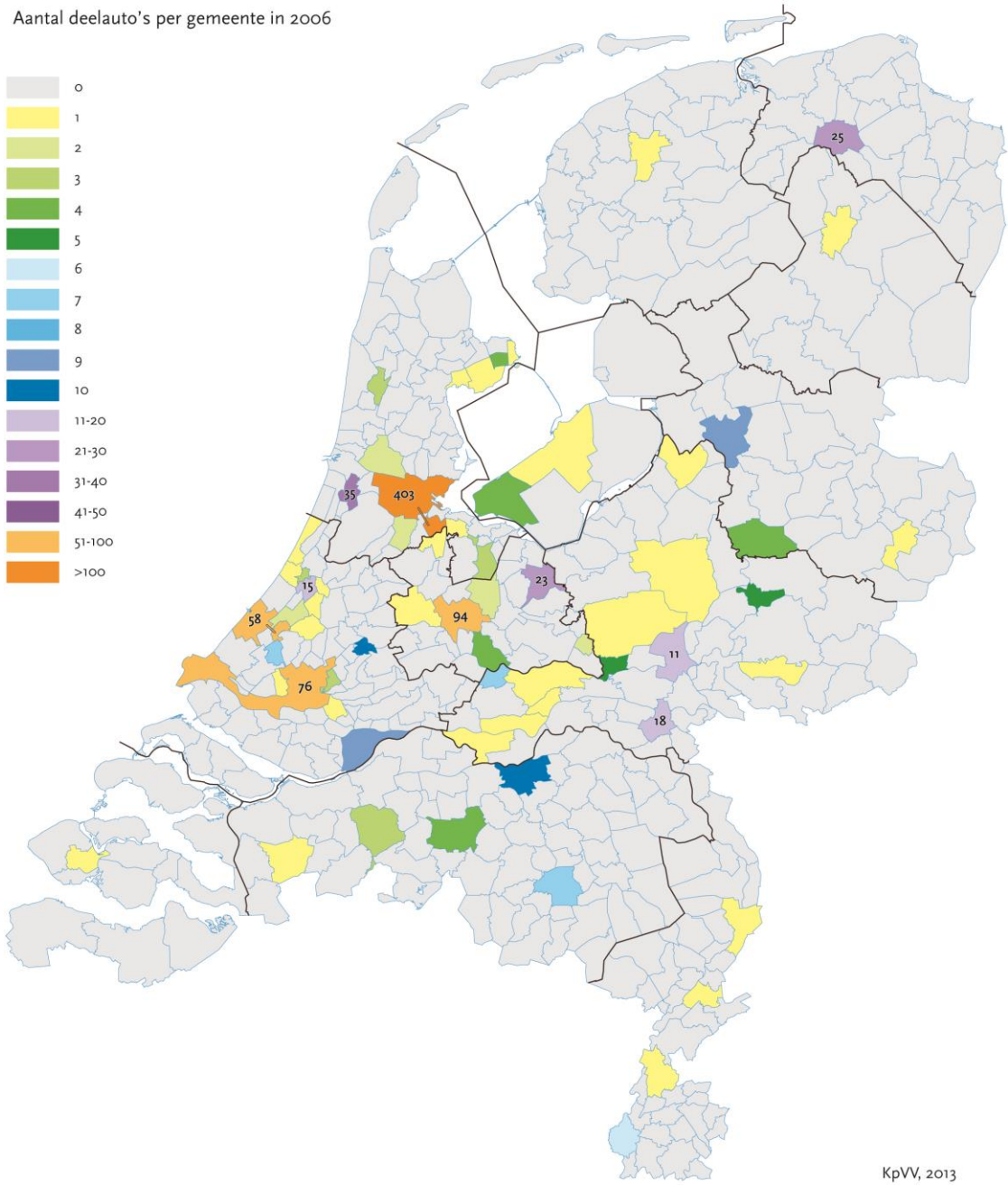

2010

1865
deelauto's

29 %
van alle gemeenten

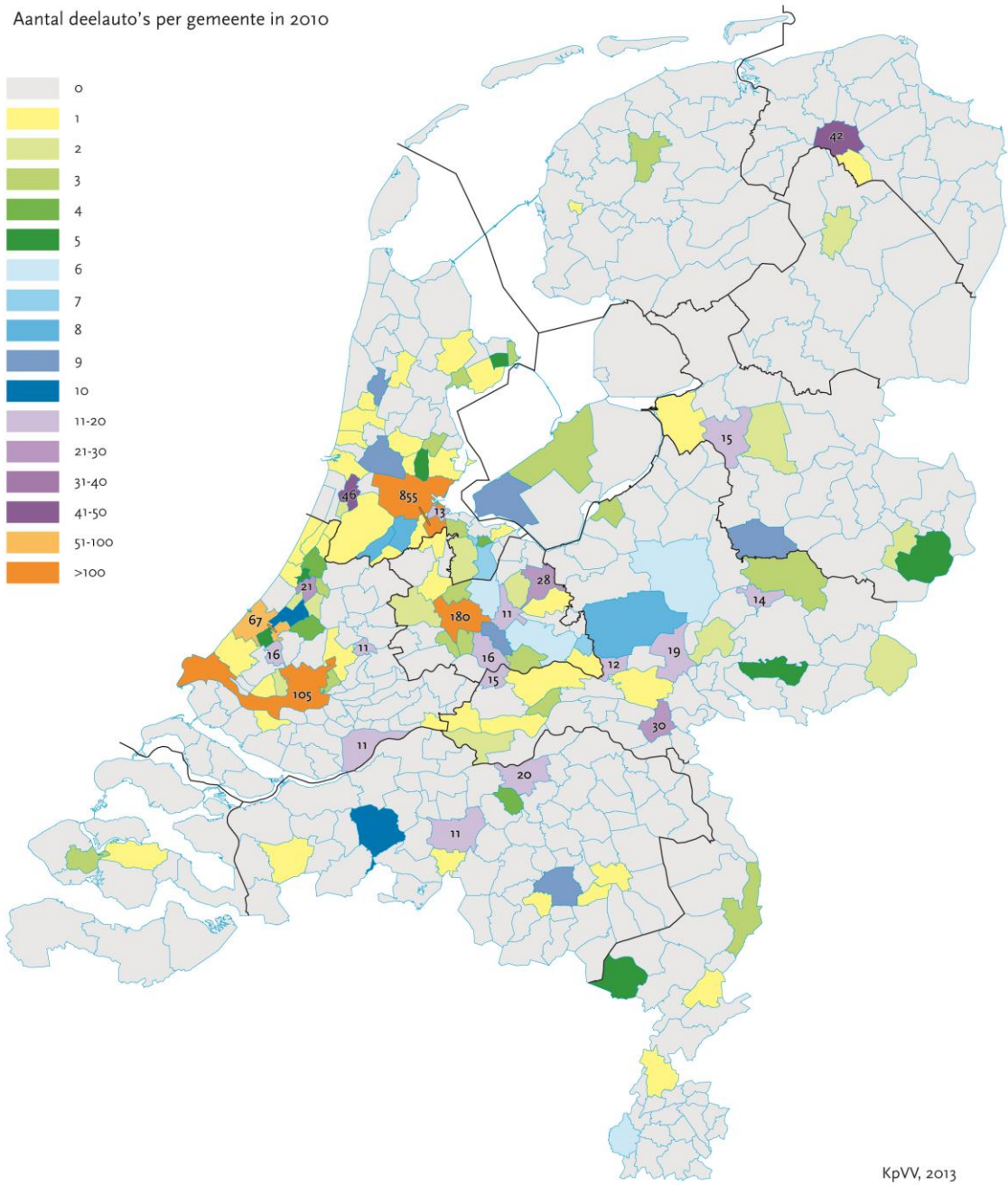

2013

5275
deelauto's

76 %
van alle gemeenten

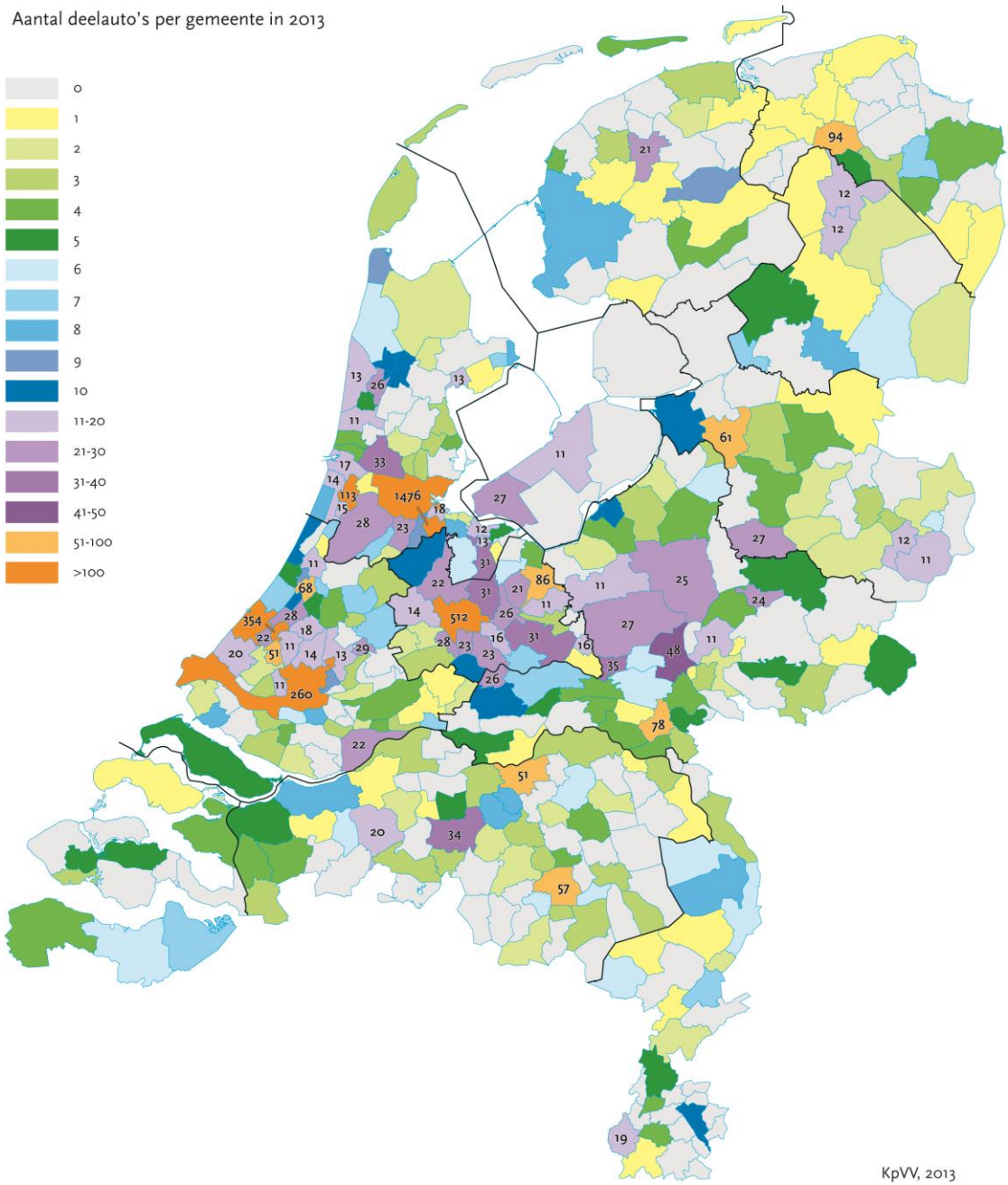

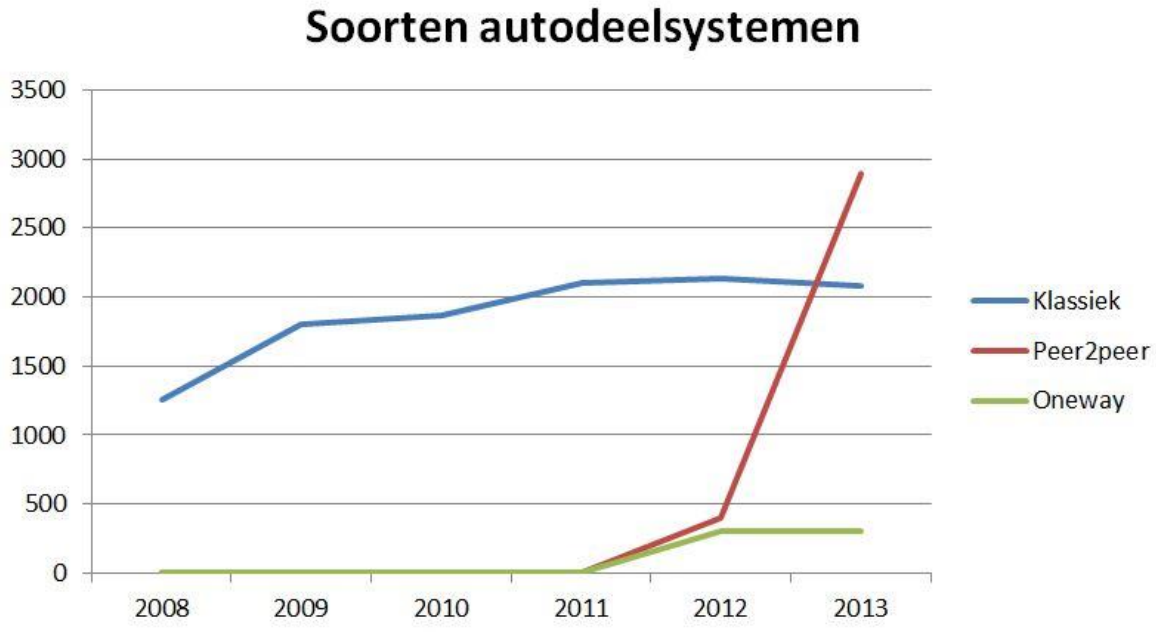

2008-2012

24 %

gem. groei

2012-2013

88 %

groei

Bekendheid met autodelen

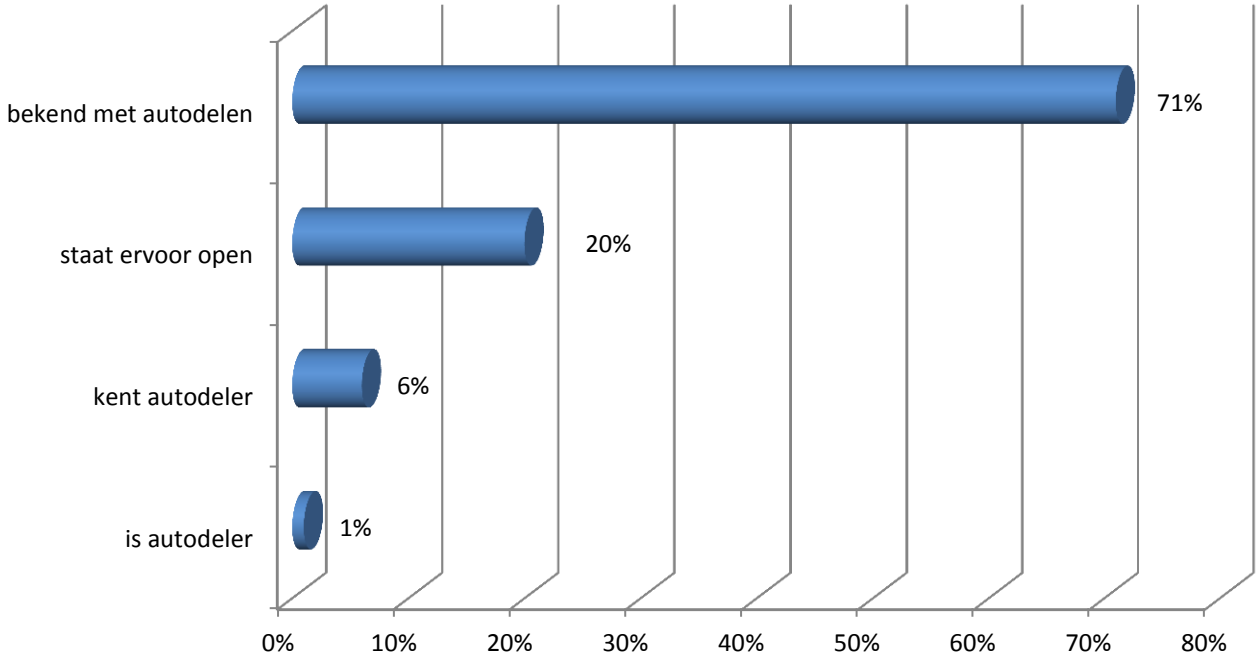

Toekomst autodelen

Prof. Koen Frenken: gunstige eigenschappen voor groei autodelen:

- toenemende meeropbrengsten
- mond-tot-mondreclame
- innovatie door slimme combinaties (bijv OV-kaart + tankpas +, deelauto)
- lage switching costs

Deskundigen: er komt een punt, waarop toegang net zo gemakkelijk is als bezit

Status van de auto

Wat is statusverhogend?

Autobezit?

Of autodelen?

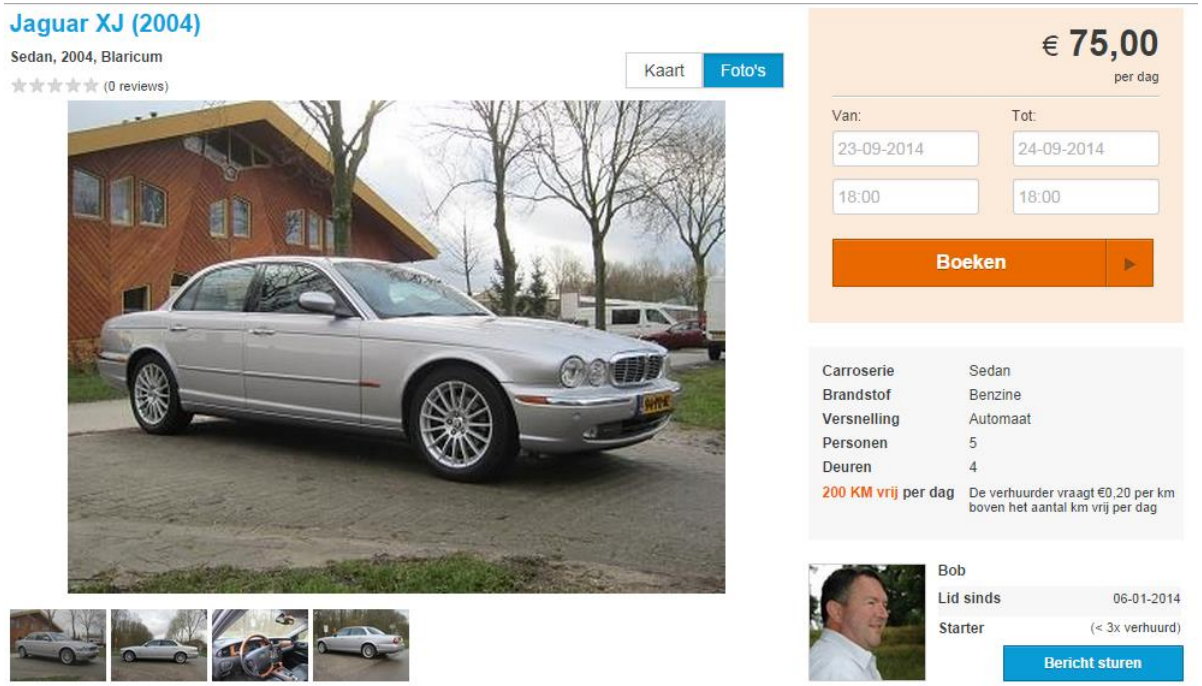

Mobiliteit 2.0

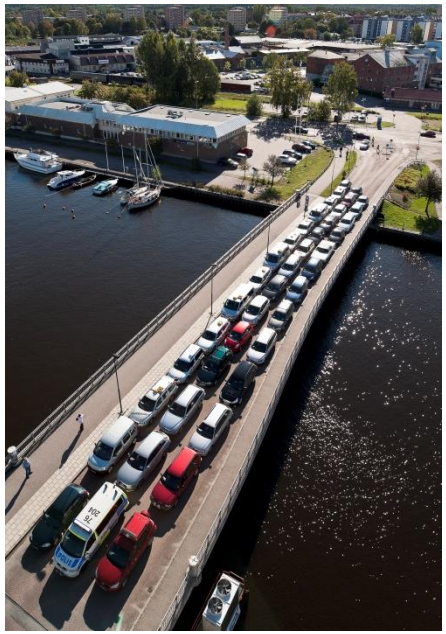

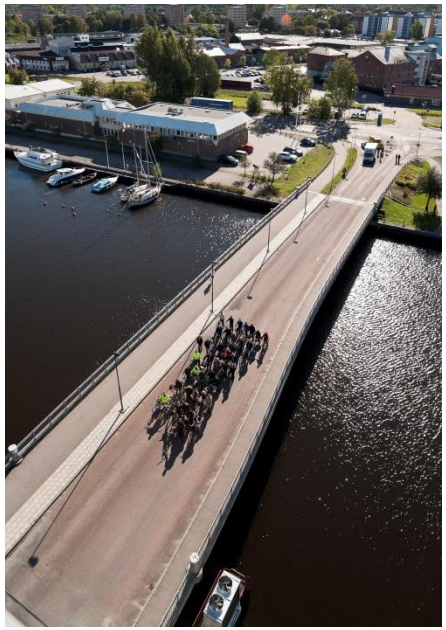

Foto's: city of Gävle

Mobiliteitsbeleid: twee uitersten

Traditioneel mobiliteitsbeleid	Mobiliteit 2.0
verkeer	mensen
snelheid & wegcapaciteit	toegang en leefkwaliteit
ingenieurs	multidisciplinair
infra = doel	infra = middel
investeringsintensief	kosteneffectief
grote projecten	geleidelijke verbeteringen
star	dynamisch
voldoen aan verkeersvraag	vraag naar mobiliteit managen
besluitvorming niet transparant	burgerparticipatie
alleen overheid	allianties
aanbesteding	marktplaats

Westerscheldetunnel

- € 750 mln.

- doelen:
  - Reistijd verkorten
  - Economische groei
  - + 3.000 banen

- resultaten
  - 14 minuten reistijdwinst
  - Nauwelijks economische groei
  - Klap voor detailhandel Terneuzen
  - Bevolking krimpt sneller

MKBA Fiets (1e poging)

Fietsbrug Amsterdam-Rijnkanaal (Utrecht Leidsche Rijn)

	Pessimistisch	Midden	Optimistisch
Saldo	**- € 16,3 mln**	**€ 14,6 mln**	**€ 65 mln**

Tool Wikken en Wegen: MKBA voor kleine projecten
- Vb Culemborg

Waar verplaatsen zich de meeste mensen per dag?

A7 Heerenveen

Deze winkelstraat (Strøget) in Kopenhagen

Mobiliteit 2.0

Traditionele mobiliteits-planning

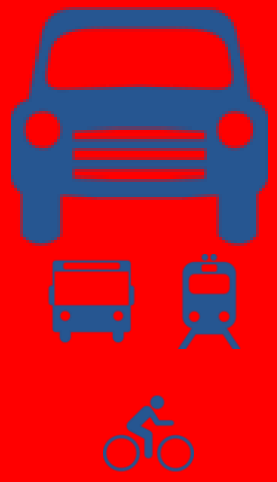

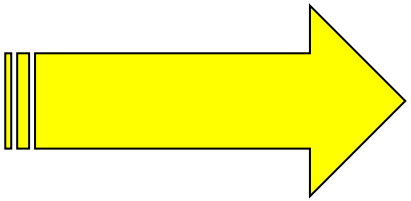

Mobiliteit 2.0 (SUMP)

Kosteneffectief
duurzaam
gedragen

Stedelijke mobiliteit

- steden kunnen niet nóg meer auto's aan

- steeds meer steden gaan voor:
  - duurzaamheid
  - gezondheid
  - aantrekkelijke stad

praktische kennis direct toepasbaar

kennisplatform CROW

Steden gaan voor langzaam verkeer

Conclusies

- Wie heeft de glazen bol?
- Meerdere toekomsten mogelijk
- Trends veranderen de samenleving
  - ICT
  - deeleconomie
  - nieuwe visie op duurzame mobiliteit
  - nieuwe vervoerwijzen (e-fiets, speed pedelec)
  - nieuwe rol overheid
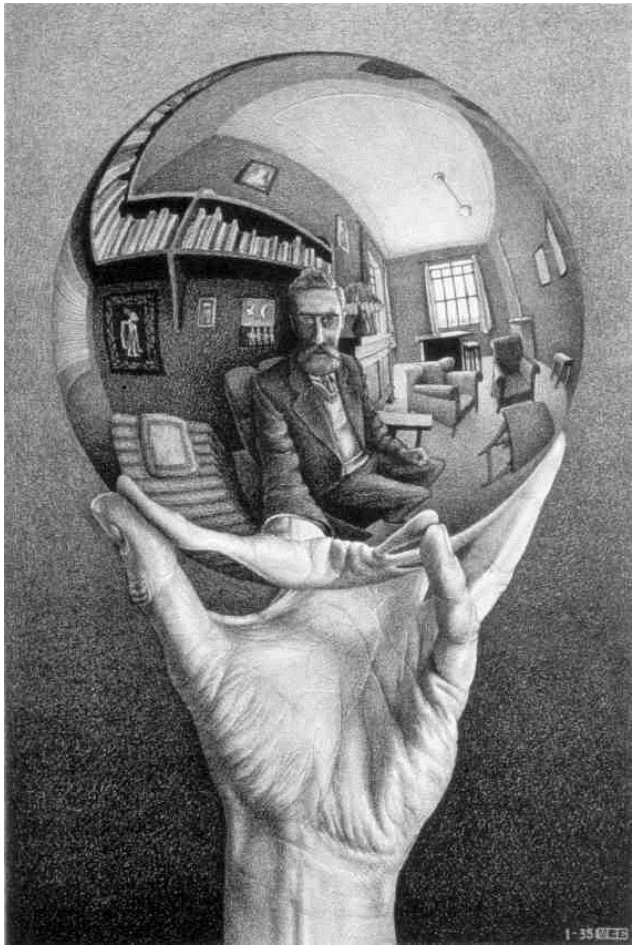
- Breekt de deeleconomie door?
- Breekt mobiliteit 2.0 door?
- Wat is onze rol daarin?